

Prekentekest: Mark 10,17-27

Da Jesus skulle dra videre, kom en mann løpende, falt på kne for ham og spurte: «Gode mester, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?» Men Jesus sa til ham: «Hvorfor kaller du meg god? Ingen er god uten én – det er Gud! Du kjenner budene: Du skal ikke slå i hjel, du skal ikke bryte ekteskapet, du skal ikke stjele, du skal ikke vitne falskt, du skal ikke bedra noen, hedre din far og din mor.» Han svarte: «Mester, alt dette har jeg holdt fra jeg var ung.» Jesus så på ham og fikk ham kjær, og sa: «Én ting mangler du: Gå bort og selg alt du eier, og gi det til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg!» Men han ble nedslått over dette svaret og gikk bedrøvet bort, for han eide mye.

Og Jesus så seg omkring og sa til disiplene: «Hvor vanskelig det blir for dem som eier mye, å komme inn i Guds rike.» Disiplene ble forferdet over ordene hans. Men Jesus tok igjen til orde og sa: «Barn, hvor vanskelig det er for dem som stoler på rikdom, å komme inn i Guds rike. Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløye enn for en rik å komme inn i Guds rike.» Da ble de enda mer forskrekket og sa til hverandre: «Hvem kan da bli frelst?» Jesus så på dem og sa: «For mennesker er det umulig, men ikke for Gud. Alt er mulig for Gud.»

Gud stiller krav

Religionsforskere har for lengst funnet ut at mennesker over hele vår jord, selv i den mest bortgjemte del av verden, synes å ha en forestilling om en gud som står over alle guder, og en følelse av at hvert menneske står i gjeld til denne gud. Derfor bærer de fram offer og deltar i seremonier og riter, og i mange fall for å unngå denne gudens vrede. Mennesket er uhelbredelig religiøst, er det sagt. Er dette skal tro resultatet av en lengsel som har ligget i menneskeslekten siden tidenes morgen; en lengsel etter å få gjort godt igjen det smertefulle bruddet som en gang skjedde. Det naturlige mennesket synes å ha en forestilling om at man må gjøre seg fortjent til Guds himmel.

I skapelsen handlet Gud med hele menneskeheten under ett. Etter det store bruddet som fikk følger også for hele menneskeheten, har Gud grepet inn i historien og kalt én mann, Abraham, til å bli stamfar for en slekt som skulle være Guds utvalgt folk. Fra denne tiden snevret Gud inn fokus fra det verdensvide store til å gjelde Abrahams ætt og Israels folk. Så gav Gud sine bud og forskrifter til dette folket, slik han gjorde til de første menneskene, kun med den forskjell at budene nå måtte være mer omfattende enn det ene forbudet Adam en gang fikk.

Ingen hadde siden helt klart å følge verken budenes intensjon eller ordlyd. Like fullt, i dette folket skulle Gud føre fram sin frelse. Frelsen skulle være for jødene først, men også gå ut som et tilbud for hele menneskeheten om å la seg forsonne med Gud. På samme måte som skapelsen gjaldt hele menneskeheten, skulle nå frelsen tilbys for hele menneskeheten. Jesus oppfylte loven og budene til punkt og prikke med hele dens innhold, men han advarte mot de menneskeskapte ekstrasforkriftene som ikke hadde sitt opphav i Skriften, men i tradisjonen. Jesus kom for å oppfylle, ikke for å oppheve loven. Derfor gjelder de budene fra Det gamle testamente som Det nye testamente

bekrefter og Det nye testamentets formaninger den dag i dag. Som det var i begynnelsen, så nå og alltid stiller Gud krav til våre liv.

Kyrie eleison

I bibelteksten møter vi Jesus på vei mot Jerusalem. Folk levde i den gamle pakts tid. De strevde med budene og sine liv da som nå. Den veien Jesus gikk mot Jerusalem var veien mot lidelse og død. En ny tid stod for døren, og med den nye tiden en ny pakt. Og mens han går mot sin frelseshandling skrår det bokstavelig talt en mann over gata foran han. Denne mannen løp for å nå Jesus igjen. Andpusten kastet han seg på kne framfor Jesus og sa: "Gode mester, hva skal jeg gjøre for å få det evige liv?"

Gode mester var høflighetsord man sa til enhver rabbiner. Trolig gjennomskuet Jesus at bak ordene lå det ingen erkjennelse av hvem Jesus var, mer enn én blant flere store rabbinere. Jesus korrigerer mannen; "bare én er god - det er Gud." Så viste Jesus til budene: "Du skal ikke slå i hjel, Du skal ikke bryte ekteskapet, Du skal ikke stjele, Du skal ikke vitne falskt, Du skal ikke bedra noen, Du skal hedre din far og din mor."

Mannen sa han hadde holdt alt dette siden han var ung. "Én ting mangler deg," sa Jesus: "Gå bort og selg det du eier, og gi alt til de fattige. Da skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg!" Men den unge mannen ble nedslått over dette svaret og gikk bedrøvet bort, for han var svært rik. Vi vet ikke hvordan det gikk siden, men vi hører ikke mer til denne rike mannen. Han hadde en plettfri oppførsel. Han var høflig, sympatisk og grei på alle måter, virker det som. Hvorfor kunne ikke Jesus bare si at det var greit og i orden? Hvorfor måtte Jesus nevne dette ene punktet som var så vanskelig for ham; å gi avkall på rikdommen? Hvorfor skulle det være så vanskelig å arve Guds rike?

Jesus sa ikke dette om å selge alt han eide for å være vanskelig. Det står at Jesus fikk han kjær. Gud har en veldig kjærlighet til mennesker, derfor står det også om Jesus flere steder at Jesus var glad i den ene eller andre. Når kjærligheten understrekes her viser det omsorgen og oppriktigheten i ordene fra Jesus. Han følte kjærlighet til denne mannen og omsorg, men kunne ikke annet enn å gi ham valget. Jesus pekte på en retning å gå. Den unge mannen satte mye lit til sin økonomi, rikdommen var nok et støttepunkt i livet, slik penger lett kan bli. Dette måtte han oppgi, skulle han komme og følge Jesus.

Det hører med til historien at disiplene ble forferdet over Jesu ord, de ble overgitt da Jesus sa det var lettere for en kamel å gå gjennom et nåløye enn for en rik å komme inn i Guds rike. For det Jesus sa var jevngodt med at det var umulig, helt umulig for denne rike unge mannen å komme inn i Guds rike. I ren forskrekkelse sa de da til hverandre; "Hvem kan da bli frelst?" Det virker som at også disiplene begynner å lure på grunnlaget for deres egen frelse. De har riktignok forlatt alt for å følge Jesus, men like før møtet med den rike unge mannen hadde Jesus sagt at de måtte ta imot Guds rike likesom små barn. Da var vel heller ikke deres selvoppofrende liv grunnlag nok til å komme inn i Guds rike. Guds rike kunne ikke fortjenes, Guds rike kunne bare tas imot.

Litt lenger ut i kapittel ti i Markusevangeliet møter Jesus en blind mann som het Bartimeus. Han blir som et motstykke til den rike unge mannen. Bartimeus spør ikke etter hva han skal gjøre, han roper til Jesus om miskunn: "Jesus, du Davids sønn, miskunn deg over meg," Mark 10,47 slik vi også roper "Kyrie eleison" i gudstjenesten, en bønn om at Herren må vise miskunn og godhet mot oss. Bartimeus var en fattig tigger. Han ble møtt med ordene: "Din tro har frelst deg!" Den rike unge mannen hadde en formue å støtte seg til, men han gikk bedrøvet bort. Den blinde Bartimeus hadde ingenting, men fikk nå høre fra Jesus: "Din tro har frelst deg!" Hvem var rikest når alt kom til alt?

Tro har med tillit å gjøre. Den blinde mannen hadde sett noe av hvem Jesus var. Han ropte "Davids sønn", det er det samme som Messias eller Kristus. Han søkte hjelp hos Jesus. Det fikk bære eller briste. Han fikk kritikk for sin roping, men han gav ikke opp. Den rike mannen så inn over sitt eget liv, og hadde nok allerede minst ett støttepunkt i livet som var overordnet viktig.

Alt er mulig for Gud

Jeg hørte for en tid tilbake en fortelling om en misjonær som skulle oversette ordet tro til et folk som var kannibaler. De hadde ingen tillit til hverandre, og ordet tillit fantes ikke på deres språk. Omsider fant han ut at å lene seg mot noe måte ha med tillit å gjøre. Sitter du i en stol og lener deg bakover på to stolbein med full tyngde mot en vegg, så må du ha tillit til at veggen holder. Å tro må da være å lene seg med full tyngde og satse på at det holder.

Denne oversettelsen kan gi noen og enhver av oss noe å tenke over. Har du ett holdepunkt i livet som du kan lene deg mot med full tyngde, eller sørger du alltid for å fordele vekten på flere punkter? Å tro er å lene seg med full tyngde på Jesus. Da får det bære eller briste. I egen kraft kan vi ikke prestere en tro som flytter tyngdepunktet så til de grader over. Men det må være vår bønn at Gud må gjøre det slik i våre liv.

Troen er til stede når vi føres mot Jesus, når vi henvender oss til ham, når han får gi til oss det vi trenger for å være Guds barn. Å tro er å ta imot det Jesus vil gi. Troen har derfor også et innhold. Tror man på noen så har man tillit til at det som den personen sier er sant. På alteret står det to lys. Har du tenkt over hvorfor det er to? Jesus kalles i Johannesevangeliet for Ordet, og Gud har gitt seg til kjenne i historien gjennom profetord og aller viktigst i sin sønn Jesus Kristus, som sa om seg selv: "Jeg er verdens lys." Joh 8,12.

Lysene er to for å minne oss om at Guds ord er to typer ord; lov og evangelium. Loven er gitt oss til rettledning. Hører vi ikke loven, vil vi ikke vite at Gud både stiller krav til oss og samtidig vil virke i oss ved sin hellige Ånd slik at vi stadig lever mer etter Guds bud og vilje. Når vi bryter budene skaper loven syndserkjennelse og fører oss til oppgjør og til Jesus. Da er det evangeliet som møter oss hos Jesus og gir oss trøst og frelse for hans død og oppstandelses skyld. Tar vi ikke loven på alvor, kan vi heller ikke ta evangeliet på alvor!

Gud vil gi oss sine gode frelsesgaver av nåde. I nattverden er Jesus nær i skikkelse av brød og vin som er hans legeme og blod. Nattverden er ikke for den som klarer seg uten Jesus, eller kun vil ha han med som et tillegg i livet. Men nattverden er for enhver synder som tror på Jesus og vil lene seg med full tyngde på han som sier: "Den som bekjenner meg for menneskene, ham skal også Menneskesønnen kjennes ved for Guds engler." Luk.12,8. Da får det bære eller briste, og det bærer takket være Jesus.

Vi hørt i dag at en rik aldri komme inn i Guds rike, like lite som en kamel kan komme seg gjennom et nåløy. Men Jesus gav et oppklarende ord til slutt som også gir oss håp for tiden og evigheten: "For mennesker er det umulig, men ikke for Gud. Alt er mulig for Gud."

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet.